

Managementul clinic și paraclinic al tuberculozei în practica specialistului: strategii, mesaje cheie, progres și provocări curente

Autor: Muntean Petru Emil, Medic specialist pneumolog, Master în Managementul Serviciilor de Sănătate

Afilieri instituțională: Spitalul Județean de Urgență Argeș, Dispensarul PNF Pitești

Abstract: Tuberculoza rămâne o problemă majoră de sănătate publică în întreaga lume. Eforturile constante ale profesioniștilor de a eradica această boală, au fost afectate de starea economică precară a populației, de lipsa accesului la diagnostic și tratament rapid, de rezistența la medicamente, de persoanele cu imunosupresie și de migrația la nivel global. Un management eficient constă în campanii de prevenție și recunoașterea promptă a bolii folosind o combinație de caracteristici clinice, imagistice, microbiologice sau histopatologice, respectiv de o inițiere corespunzătoare a terapiei antituberculoase. Pe lângă tratamentul eficient al pacienților cu tuberculoză, strategiile actuale de management al sănătății includ investigarea tuturor persoanelor care au intrat în contact cu pacienții diagnosticați cu tuberculoză activă, respectiv scăderea numărului de cazuri cu infecție tuberculoasă latentă.

Abstract: Tuberculosis remains a major public health problem worldwide. The constant efforts of professionals to eradicate this disease, have been affected by the poor economic state of the people, the lack of access to rapid diagnosis and treatment, the resistance to treatment-scheme, population with immunosuppression and global migration. Effective management consists in prevention campaigns and prompt recognition of the disease using a combination of clinical, imaging, microbiological or histopathological features, respectively, an appropriate initiation of antituberculosis therapy. In addition to the effective treatment of patients with tuberculosis, current health management strategies include investigation of all people who have come into contact with patients diagnosed with active tuberculosis, respectively decreasing the number of cases with latent tuberculosis infection.

Cuvinte cheie (3): tuberculoză; management sanitar; aspecte clinice și paraclinice.

Key words (3): tuberculosis; health care management; clinical and paraclinical features.

Manuscript: O terapie eficientă pentru boala numită tuberculoză există de mai bine de o jumătate de secol, dar totuși această patologie rămâne printre cele mai mari probleme de sănătate publică din zilele noastre.

Tuberculoza reprezintă o amenințare serioasă la adresa populației din întreaga lume, dar în mod special în țările cu o situație socioeconomică precară, instabilă. Tuberculoza era considerată în trecut o boală a sărăciei (1), însă faptul că rămâne cea de-a opta cauză de deces în lume, ne arată provocările cu care se confruntă zilnic profesioniștii din sănătate și funcționarii din domeniul sănătății publice, deoarece cu toții încearcă să controleze o boală care este înrădăcinată în cultura societății. Provocările cu care se confruntă acești specialiștii sunt lipsa accesului la diagnostic și tratament rapid, coexistența tot mai frecventă a tuberculozei și a infecției cu virusul imunodeficienței umane, respectiv prevalența în creștere a tuberculozei multidrog rezistente (2). Persoanele aflate în contact strâns cu un pacient cu tuberculoză pulmonară activă prezintă cel mai mare risc de infecție primară, în timp ce pacienții cu sisteme imune compromise au cele mai mari șanse de reactivare a infecției cu tuberculoză latentă. Trebuie adus la cunoștința publicului faptul că tuberculoza poate afecta orice organ. În scopul definirii, infecția cu tuberculoză apare atunci când o persoană sensibilizată, inhalează aerosoli contaminați cu mycobacterium tuberculosis și care ulterior ajung în tractul respirator. Manifestările clinice variază de la caz la caz, însă adesea acestea includ tuse, febră, transpirații nocturne și scădere în greutate. În cazul majorității pacienților, răspuns lor imun limitează propagarea tuberculozei spre o boală activă, rezultând o infecție asimptomatică, neinfecțioasă și care poate rămâne în organism timp de mai mulți ani, numită tuberculoză latentă. Esențiale sunt rezultatele pozitive la testul de tuberculină / QuantiFERON-TB Gold care în absență unei tuberculoze active ne confirmă infecția cu tuberculoză latentă. Pentru a stabili diagnosticul de tuberculoză activă se utilizează o combinație de caracteristici epidemiologice, clinice, radiologice, microbiologice și/sau histopatologice (3). Pacienții cu tuberculoză pulmonară activă și conform ghidurilor actuale, trebuie să prezinte trei probe de spută pentru o analiză de laborator specifică. În cazul pacienților cu tuberculoză latentă este recomandabil să se utiliză tratamentul cu izoniazida timp de nouă luni. Conțar, bolnavii cu tuberculoză activă necesită o schemă terapeutică complexă cu mai multe antituberculostatice pentru a reduce riscul de transmitere și pentru a preveni apariția rezistenței la medicamente (4). Tratamentul inițial al tuberculozei active începe de regulă în spital și se continuă în regim ambulatoriu (5). Un lucru extrem de important este ca terapia medicamentoasă în cazul pacienților cu tuberculoză activă să fie efectuată sub strictă observație a cadrului medical pentru o cât mai bună aderență. Pentru un succes terapeutic, profesioniștii din domeniul sănătății trebuie să colaboreze între ei, cu Direcția de Sănătate Publică Județeană sau Institutul Național de Pneumoftiziologie Marius Nasta București, pentru măsurile aplicate privind prevenirea răspândirii bolii contagioase, izolarea adecvată a pacienților cu tuberculoză pulmonară activă, investigarea tuturor contactilor și scăderea numărului de cazuri cu infecție tuberculoasă latentă.

Bibliografie:

1. Spence DP, Hotchkiss J, Williams CS, Davies PD. **Tuberculosis and poverty.** BMJ. 1993;307:759-761.
2. Lonnroth K, Castro KG, Chakaya JM, et al. **Tuberculosis control and elimination 2010-50: cure, care, and social development.** Lancet. 2010;375:1814-1829.
3. Jensen PA, Lambert LA, Lademarco MF, Ridzon R. **Guidelines for preventing the transmission of Mycobacterium tuberculosis in health-care settings, 2005.** MMWR Recomm Rep. 2005;54(RR-17):1-141.
4. https://www.srp.ro/ghiduri/Ghid_pt%20BT.pdf

Cuprins

Vineri 25 octombrie 2019

Atelier 1 - Siguranța pacientului – pilon de bază al managementului spitalului - Constantin POIANĂ – Spitalul Orășenesc Buhuși

Abordarea integrată a activității de asistență medicală comunitară spital-comunitate 16

Drd Lidia ONOFREI – Asistent social principal, Consilier superior, Unitatea de incluziune socială, Direcția Generală de Asistență Medicală și Sănătate Publică, Ministerul Sănătății, România

Atelier 3 - Colaborarea laboratorului de analize medicale, laboratorului de radiologie și imagistică medicală cu structura de management al calității condus de Drd. Gabriela CIOLPAN - Evaluator de servicii de sănătate

Beneficiile prezenței medicului farmacolog în unitățile sanitare 16

Şef Lucrări Dr. Gabriela RUSU - ZOTA ^{1,2}, Prof. Univ. Dr. Ostin C. MUNGIU ¹
Managementul calității serviciilor de fizică medicală din România 17

Marin BODALE ^{1,2}

¹ Medical Physics Center Iași

² Colegiul Fizicienilor Medicali din Romania (CFMR) - Vicepreședinte

Calitatea produsului biologic prelevat, o provocare pentru specialiștii de laborator în hemostază 19

Drd. Carmen DELIANU ^{1,2}, Şef Lucrări Dr. Loredana Liliana HURJUI ^{1,2}, Şef Lucrări Dr. Claudia Cristina TĂRNICERIU ^{1,2}, Cristiana-Elena VLAD ¹, Prof. Univ. Dr. Liliana FOIA ^{1,2}

Iatrogenie evitabilă și inevitabilă în urgențele pediatrice 19

Şef Lucrări Dr. Solange ROŞU ^{1,2}, Asistent Uv.Doctorand, Medic rezident Vasile Eduard Rosu ^{1,3}

Acreditarea laboratoarelor de analize medicale cerință importantă de calitate și eficiență a serviciilor medicale 20

Şef Lucrări Dr. Cezarina DRAGOMIRESCU ^{1,2}

Creșterea calității serviciilor medicale prin implementarea terapiilor de substituție renală în secțiile de Terapie Intensivă Pediatrică 21

Şef Lucrări Dr. Corneliu PAIU ^{1,2}, Dr. Lavinia Ionescu ¹

Atelier 4

Creșterea calității serviciilor medicale prin implementarea unui management al tehnologiilor medicale eficiente 21

Conf. Univ. Dr. Călin COCIORVĂ - Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T Popa Iași, Prodecan Facultatea de Bioinginerie, UMF „Grigore T. Popa”, Iași

Creșterea gradului de conștientizare și elemente de management al riscului privind utilizarea echipamentelor medicale 22

Asist Univ. Dr. Bioinginer Cătălina Luca - Universitatea de Medicină și Farmacie Grigore T Popa Iași Facultatea de Bioinginerie Medicală, UMF „Grigore T. Popa”, Iași

Sâmbătă 26 octombrie 2019

Managementul asistenței medicale și medico-dentare de urgență, în ambulatoriile spitalelor din România 23

**Prof. Univ. Dr. Norina Consuela FORNA - Decan al Facultății de Medicină Dentară Iași,
Expert în Managementul Calității în Sănătate**

Atelier 2

Creșterea satisfacției pacientului printr-o comunicare eficientă 23

Drd. Gabriela CIOLPAN^{1,2}

¹ Evaluator de servicii de sănătate, ² Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii "Sfânta Maria" Iași
Contribuția fizicianului medical, componentă esențială în realizarea corectă a actului medical
în conceptul de asigurarea calității din cadrul laboratorului de radioterapie și radiodiagnostic
în Iași, România 24

Valeria LEANCA^{1,2}

² Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa”, Iași
**Statistica medicală, suport al colectării și transmiterii datelor pentru analizele efectuate la
nivelul compartimentelor medicale** 25

**Drd. Raluca Elena CĂUNIC - Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iași, Școala Doctorală de
Economie și Administrare a Afacerilor**

**Atelier 4 - Percepția procesului de îngrijire din perspectiva asistentului medical/
Auditarea și îmbunătățirea planului de îngrijiri/ de la teorie la practică**

Auditarea procesului de îngrijire 25

**Cristina Manuela SÂRBU - Director de Îngrijiri - Spitalul Municipal de Urgență „Elena
Beldiman” Bârlad**

Auditul Planului de Îngrijire în cadrul Spitalului Municipal de Urgență Moinești 26

Adina DATCU - Director de Îngrijiri - Spitalul Municipal de Urgență Moinești

Percepția și rezultatele nursingului în relația asistent medical – pacient - spital 26

Coca CRÂSMARIU - Director de Îngrijiri - Spitalul Județean Mavromati Botoșani

Analiza planului de îngrijiri în spitalul orășenesc 28

Ştefania Beatrice MUNTEANU - Asistent Coordonator Spitalul Orășenesc Buhuși

Diagnosticile NANDA – pro și contra 28

Dalila DUMITRACHE - Director de Îngrijiri - Maternitatea Cuza Vodă Iași

**Evaluarea implementării Planului de Îngrijiri în cadrul Spitalului Județean de Urgență
Suceava** 28

**Măsuri de îmbunătățire în urma auditului „Verificarea modului de aplicare a Planului de
Îngrijiri”**

Iulia TĂRÎȚĂ^{1,2}, Doina CHIRAP³

¹ Auditor clinic, ² Evaluator de servicii de sănătate

**Prevenirea infecțiilor prin igiena mediului spitalicesc. Este mai ușor să previi decât să tratezi
pagubele** 30

**As. Igienă Anișoara Cristina VIDRAȘCU^{1,3}, Ec. Cristina ANASTASIU -^{2,3}
DIAGNOSTICUL SISTEMELOR OPERAȚIONALE ÎN ÎNTreprinderile DIN INDUSTRIA FARMACEUTICĂ**

Rusu Vasilică, PhD student 33

Mesaje cheie pentru un management medical eficient

Dr. Petru Emil Muntean, Pulmonologist, Masters Degree in Health Care Management.....39

**Managementul clinic și paraclinic al tuberculozei în practica specialistului: strategii, mesaje cheie,
progres și provocări curente**

**Autor: Muntean Petru Emil, Medic specialist pneumolog, Master în Managementul Serviciilor de
Sănătate.....45**

ASOCIAȚIA EVALUATORILOR DE SERVICII MEDICALE
ROMÂNIA

Anul 2, Nr. 4 / Decembrie 2019

JURNAL DE CALITATE ÎN SĂNĂTATE

București - 2019

THE INTERNATIONAL SOCIETY
FOR QUALITY IN HEALTH CARE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ
DE MANAGEMENT AL
CALITĂȚII ÎN SĂNĂTATE

UNIVERSITATEA
OVIDIUS
DIN CONSTANȚA

Anul 2, Nr. 4 / Decembrie 2019

ISSN 2602-1277

ISSN-L 2602-1277